

Riktlinjer beslutade av styrelsen **2014-11-10**
Reviderade **2017-03-13**
Reviderade **2019-04-08**

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Riktlinjer för bestämmande av särskild avgift för vissa överträdelser av EU:s blankningsförordning

Sammanfattning

Dessa riktlinjer avser uteblivna och försenade blankningsanmälningar och blankningsanmälningar för offentliggörande enligt artiklarna 5, 6 och 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2012 om blankning och vissa aspekter av kreditswappar. Finansinspektionen ska besluta om en särskild avgift för dessa överträdelser enligt 6 § 1, 2 och 5 lagen (2012:735) med kompletterande bestämmelser till EU:s blankningsförordning. När Finansinspektionen bestämmer den särskilda avgiften ska myndigheten använda sig av de tabeller som framgår av dessa riktlinjer samt beakta om det finns några förmildrande eller försvårande omständigheter.

1 Bakgrund

Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2012 om blankning och vissa aspekter av kreditswappar (blankningsförordningen) får som huvudregel endast sådan blankning förekomma som innebär att säljaren lånar värdepapperet eller säkerställer att värdepapperet kan lånas innan blankningen genomförs.

Vid blankning ska, enligt blankningsförordningen, vissa korta nettopositioner¹ i aktiekapitalet för ett företag vars aktier handlas på en reglerad marknad eller en handelsplattform anmälas till den behöriga myndigheten i medlemslandet. I Sverige är Finansinspektionen behörig myndighet. Fysiska och juridiska personer ska anmäla om positionen uppnår eller sjunker under tröskelvärdena 0,2 procent av det berörda företagets aktiekapital och varje steg om 0,1 procent däröver (artikel 5).

Korta nettopositioner i aktier som anmäls till Finansinspektionen ska även offentliggöras om de uppnår eller sjunker under 0,5 procent av företagets aktiekapital och varje steg om 0,1 procent däröver (artikel 6). I Sverige offentliggör Finansinspektionen de korta nettopositionerna (jfr artikel 9.4).

¹ En kort nettoposition i aktier beräknas genom att dra av alla långa positioner från de korta. För att få fram hur många aktier som blankas drar man alltså av de aktier som en person har från antalet aktier som personen säljer.

Enligt lagen (2012:735) med kompletterande bestämmelser till EU:s blankningsförordning (blankningslagen) ska Finansinspektionen ta ut en särskild avgift för överträdelser av blankningsförordningen. De överträdelser som kan bli aktuella är bl.a. uteblivna eller försenade anmälningar, vilket även omfattar anmälningar som ska offentliggöras (överträdelser av artiklarna 5, 6 och 9 i blankningsförordningen). För sådana överträdelser ska Finansinspektionen ta ut en särskild avgift (6 § 1, 2 och 5 blankningslagen). Den särskilda avgiften ska enligt 7 § 1 blankningslagen vara lägst 5 000 kronor och högst 5 miljoner kronor.

Finansinspektionen har möjlighet att helt eller delvis efterge den särskilda avgiften om överträdelserna är ringa eller ursäktlig, eller om det annars finns särskilda skäl.

2 Förarbeten

Det framgår av förarbetena till blankningslagen att samtliga relevanta omständigheter bör vägas in när storleken på den särskilda avgiften bestäms. Exempel på omständigheter som kan ha betydelse är transaktionens storlek och förseningens längd. Vidare bör blankningsförordningens syfte att åstadkomma transparens på marknaden beaktas enligt förarbetena, avseende offentliggörande av betydande positioner. För att den särskilda avgiften ska anses avskräckande bör hänsyn tas till den ekonomiska styrkan hos den som begått överträdelserna. Därför bör fysiska personer få lägre avgifter än juridiska personer. Det bör även ses som en förmildrande omständighet om den som överträtt en bestämmelse själv har anmält det och visat beslutsamhet att komma till rätta med t.ex. bristande rutiner som lett till överträdelser (prop. 2011/12:175 s. 25).

3 Bedömningskriterier för schablonmodellen

Finansinspektionen bedömer att det är lämpligt att använda en schablonmodell som utgångspunkt för att fastställa den särskilda avgiften, på liknande sätt som vid överträdelser av flaggningsreglerna i 4 kap. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.

Den särskilda avgiften ska stå i proportion till hur allvarlig överträdelserna är. Anmälningarna ska komma in till Finansinspektionen senast kl. 15.30 handelsdagen efter det att personen får den korta nettosition som ska anmälas. Det är viktigt att Finansinspektionen och marknaden snabbt får veta att ett tröskelvärde har passerats. Skadeverkningarna blir rimligtvis större ju längre tid som förflyter från det att innehavsförändringen sker tills den anmäls och, i förekommande fall, offentliggörs. Mot denna bakgrund bör den särskilda avgiftens storlek främst bero på hur lång förseningen är i handelsdagar. Samtidigt bör avgiften öka successivt med antalet dagar som en anmälan är försenad för att skapa incitament att lämna in en anmälan trots att den är sen. Vidare bör överträdelser av anmälningsskyldigheten motivera en högre avgift när den fysiska eller juridiska personen har överskridit eller gått ner under

tröskelvärde 0,5 procent eller högre, eftersom marknaden då inte får del av den relevanta informationen i tid.

Avgiften bör även vara avskräckande och kännbar. Den ska därför vara så hög att den avskräcker även kapitalstarka marknadsaktörer från regelöverträdelser. Schablonmodellen bör också ta hänsyn till om det är en fysisk eller juridisk person som begått överträdelsen, då dessa normalt sett har olika ekonomiska förutsättningar.

4 Riktlinjer för att bestämma särskild avgift

När Finansinspektionen prövar ärenden om försenad blankningsanmälan konstaterar myndigheten först om det har skett någon överträdelse av reglerna i blankningsförordningen. Därefter fastställs avgiftens storlek med ledning av intervallen i schablonmodellen. Då bör Finansinspektionen använda tabellerna nedan som utgångspunkt. Därefter bedömer myndigheten om det finns försvårande eller förmildrande omständigheter. Om det finns både försvårande och försvårande omständigheter och de anses ha samma tyngd, är utgångspunkten att avgiften ska motsvara grundavgiften enligt tabellen. I enskilda fall ska avgiften dock kunna sättas lägre eller högre beroende på om de försvårande eller förmildrande omständigheterna väger tyngst. Slutligen prövar Finansinspektionen om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller det annars finns särskilda skäl att helt eller delvis efterge avgiften enligt 9 § blankningslagen.

Grundavgifter – intervaller för tidsvärdesbedömning – för sena anmälningar avseende tröskelvärden under 0,5

Försening i handelsdagar	1	2	3	4	5	6–10	11–20	21–40	>40*
Avgift för fysisk person (kronor)	5 000	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000–50 000	50 000–80 000	80 000–100 000	100 000–5 000 000
Avgift för juridisk person (kronor)	10 000	20 000	30 000	40 000	50 000	60 000–100 000	100 000–200 000	200 000–300 000	300 000–5 000 000

**Grundavgifter – intervaller för tidsvärdesbedömning – för sena
anmälningar avseende tröskelvärde 0,5 och däröver och som ska
offentliggöras**

Försening i handelsdagar	1	2	3	4	5	6–10	11–20	21–40	>40*
Fysisk person	10 000	20 000	30 000	40 000	50 000	60 000– 80 000	80 000– 100 000	100 000– 200 000	200 000– 5 000 000
Juridisk person	20 000	40 000	60 000	80 000	100 000	120 000– 150 000	150 000– 300 000	300 000– 500 000	500 000– 5 000 000

* Anmälan eller anmälan för offentliggörande har skett efter mer än 40 handelsdagar, alternativt inte skett överhuvudtaget.

Dokumentinformation

Dokumentnamn
Blankningsriktlinjer_2014-11-10
Diarienummer
14-13923, revidering 16-15594, revidering 18-23109
Handläggare (Namn, Område, Avdelning)
Per Josephson, Marknader, jurist Kapitalmarknadsrätt
Beslutsfattare (Namn, Befattning, Avdelning)
Styrelsen
GD (formella ändringar enligt arbetsordning 2017-02-01)
GD (formella ändringar enligt arbetsordning 2018-01-23)

Beslutsdatum
2014-11-10
Reviderade 2017-03-13
Reviderade 2019-04-08
Ikraftträdandedatum
2014-11-10
Revidering 2017-03-13
Revidering 2019-04-08
Upphävandedatum

Syfte
Att utgöra en vägledning vid ärenden om avgifter för sen blankningsanmälan
Hänvisning till externa krav som föranlett styrdokumentet
Lagen (2012:735) med kompletterande bestämmelser till EU:s blankningsförordning

Hänvisning till underliggande interna styrdokument

Versionshistorik

Ikraftträdande	Version	Kommentar
2014-11-10	1.0	Jfr Dnr 14-13923
2017-03-13	1.1	Jfr Dnr 16-15594